

Čís. 4564.

Námezdní spory kapelníků v biografu nepatří ku příslušnosti živnostenských soudů, nýbrž okresního soudu.

(Rozh. ze dne 20. ledna 1925, R I 45/25.)

Dle tvrzení žaloby, zadané na okresním soudě na Královských Vinohradech, byl žalobce přijat žalovaným jako houslista pro kino za týdenní plat 175 Kč a po týdenním zaměstnání byla mu dána žalovaným okamžitá výpověď, z kteréhožto důvodu domáhal se žalobce náhrady 350 Kč za čtrnáctidenní výpovědní lhůtu. K námitce věcné nepřislusnosti soud první stolice žalobu zamítl, rekursní soud zamítl námitku věcné nepřislusnosti. Důvody: Prvý soud vyhověl námitce věcné nepřislusnosti a žalobu pro svou nepřislusnost jako soudu řádného odmítl z toho důvodu, že zažalovaná pohledávka žalobcova vzešla mu jako živnostníku vůči žalovanému rovněž jako živnostníku z poměru námezdního, takže příslušným k rozhodnutí sporu tohoto jest soud živnostenský. Než neprávem. Dle §u 1 zákona o soudech živnostenských náleží těmto soudům vyřizovati rozepře mezi živnostenskými podnikateli a dělníky, jakož i mezi dělníky téhož závodu mezi sebou. Dle téhož §u rozuměti dlužno podniky živnostenskými podniky, jež jsou podrobeny živnostenskému řádu, jakož i podniky v čl. V. písm. 1. a v čl. VII. vyhlášovacího patentu k živnostenskému řádu ze dne 20. prosince 1859, čís. 227 ř. zák. uvedené. Živnost žalobcova takovouto živností však není, byť i nemohlo býti sporu o tom, že jest živností výdělkovou. Živnost ta však jako podnik pro veřejné zábavy a všeliká představení pod ustanovení živnostenského řádu nespadá (čl. V. písm. o) svrchu již cit. pat. vyhláš. k živnost. řádu). Není tudíž k rozhodování tohoto sporu povolán soud živnostenský, nýbrž dovolaný okresní soud, jakožto soud řádný (§ 49 čís. 6 j. n.).

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Vývody rekursu nebylo vyvráceno správné, věci i zákonu vyhovující a dovolacím soudem sdílené odůvodnění rekursního usnesení. Kapelnictví v Praze je živností podle živnostenského řádu v o l n o u; kapelníci v biografech — a o to tu běží — nejsou ani samostatnými živnostníky, jejich poměr bývá, a také v tomto případě podle žalobního přednesu jest námezdní. Proto rekursní soud zcela správně vyslovil, že v této rozepři jest podle §u 49 čís. 6 j. n. povolán rozhodovati jako řádný soud příslušný soud okresní.

Čís. 4565.

Hypotekární pohledávku, znějící na cizí měnu, dlužno přikázati z nejvyššího podání v Kč podle kursu ke dni přiklepu.

(Rozh. ze dne 20. ledna 1925, R I 51/25.)

Na exekučně vydražené nemovitosti vázla pro Bernarda K-a pohledávka 9242 marek, splatná dne 1. května 1921. Rozvrhuje nejvyšší podání příkl první soud Bernardu K-ovi vzhledem k poměru kursu marky ku Kč v den příklepu (11. července 1924), 1 Kč. Rekursní soud ku stížnosti Bernarda K-a napadené usnesení potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Stanovisko rekurentovo, že bylo jeho pohledávku, znějící na 9242 Mk s přísl., splatnou nejdéle dnem 1. května 1921 přiřknouti z nejvyššího podání v kursu dne splatnosti, tedy dne 1. května 1921 a nikoli v kursu dne příklepu, není správné. Neprávem tvrdí rekurent, že tímto postupem byl zklamán v důvěře v knihy veřejné. Při pohledávce, znějící na určitou částku marek, ručí zástava za dotyčnou částku těchto peněz, po případě za 3leté úroky, útraty sporu a exekuce (§§ 14, 16 a 17 knih. zák.) a ručí za tuto částku stejně za poklesu marky, jakoby za ni ručila v případě jejího vzestupu. Jestliže tedy nižší soudy vycházejíce z tohoto hlediska přiznaly rekurentu po rozumu Šu 216 čís. 4 ex. ř. shora uvedenou částku marek, ovšem v kursu ke dni příklepu v korunách československých, nepochybily. V důvěře v knihy veřejné rekurent tím za zklamána se pokládati nemůže. Důvěru v knihy veřejné nelze ztotožňovati s důvěrou v hospodářské poměry. Toliko v této důvěře byl rekurent zklamán, za toto zklamání neručí však zástava, nýbrž následky jeho musí rekurent nésti sám, to tím spíše, že nebylo závady, aby rekurent místo pouhého zajištění své pohledávky právem zástavním nezakročil o vnucenou dražbu a nevymáhal zaplacení své pohledávky.

Čís. 4566.

W-konto.

Vyhradil-li si komisionář, že při rozkazech ke kupu nebo prodeji efektů vystupuje vůči komitentovi ve všech případech, neoznačí-li příkazovatel nic jiného, vždy sám jako kupující nebo prodávající za bursovní kurs toho kterého dne, jest samokontrahentem, třebaže příkaz zněl ku prodeji (koupi) na burse.

(Rozh. ze dne 20. ledna 1925, Rv I 1508/24.)

Žalující tuzemská banka domáhala se na žalovaném tuzemci zaplacení 5870 Kč. Proti žalobní pohledávce namítl žalovaný vzájemnou pohledávku, ježto prý má proti bance nárok na vydání výtěžku v Kč za cenné papíry, prodané v únoru 1919 na vídeňské burse. Procesní soud první stolice žalobě vyhověl, neuznav po právu pohledávku žalovaného uplatňovanou započtením. Odvolací soud uznal po právu i vzájemnou pohledávku žalovaného, žalobu zamítl. Důvody: